

แผนบริหารจัดการความเสี่ยง
(Risk Management)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เทศบาลตำบลพลวง
อำเภอเขาฉิมชุก จังหวัดจันทบุรี

คำนำ

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึง เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบ ภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ กระทรวงการคลังกำหนด

เทศบาลตำบลพลวง ถือเป็นหน่วยงานของรัฐ ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง ใช้เป็นแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในการปฏิบัติ หน้าที่ สนับสนุนการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม ภายใต้หลักการทำงาน “ยึดมั่น ธรรมภิบาล บริการเพื่อประชาชน”

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงนี้ จะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ก็ต่อเมื่อได้มีการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ อย่างเป็นรูปธรรม ผู้บริหาร บุคลากรเห็นถึงความสำคัญของแผนบริหารจัดการความเสี่ยง และได้รับความร่วมมือ จากทุกส่วนราชการ โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนบริหารจัดการความเสี่ยงฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา งานของเทศบาลตำบลพลวงต่อไป

คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง
เทศบาลตำบลพลวง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงเทศบาลตำบลพลวง	
<u>ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙</u>	
บทนำ	๓
วัตถุประสงค์	๔
กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๔
ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลพลวง	๗
บทที่ ๒ กระบวนการบริหารความเสี่ยง	
ความหมายของการบริหารความเสี่ยง	๙
องค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๑
บทที่ ๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง	
<u>ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙</u>	
แบบกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์ฯ (แบบ บส.๑)	๒๓
แบบการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง (แบบ บส.๒)	๒๖
แบบรายงานการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง (แบบ บส.๓)	๒๙
บทที่ ๔ การติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยง	
แบบรายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง (แบบ บส.๔)	๓๓
การทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙	๓๔
แบบรายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง (แบบ บส.๕)	๓๕
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง	
ที่ ๑๐๑๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖	
คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง	
ที่ ๑๐๑๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖	

บทที่ ๑ แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลพลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สืบเนื่องจาก พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและ ชีตความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ กระทรวงการคลังจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้หน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เทศบาลตำบลพลวง จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง ให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง วางแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงด้วยตนเอง โดยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมระบุและจัดลำดับความสำคัญของ ความเสี่ยง และกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยง เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความผิดพลาดให้อยู่ในระดับ ที่ยอมรับได้ไม่กระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหา และปัจจัยความจำเป็นต่างๆ ที่แตกต่างกันไปทำให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการนำการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้ เป็นเครื่องมือในการบริหารป้องกันความเสี่ยงและความผิดพลาดจากการดำเนินงานทั้งในระดับบุคคลและระดับองค์กร แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ที่เทศบาลตำบลพลวง ได้จัดทำขึ้นฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง ใช้เป็นแนวทางการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมาย ในการปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม ภายใต้ หลักการทำงาน “ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการเพื่อประชาชน”

แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัด เทศบาลตำบลพลวงประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑.๑ บทนำ

(๑) เพื่อให้ระบบงานของเทศบาลตำบลพลวง สอดคล้องและรองรับตามบทบัญญัติของกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการ

(๒) เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง ใช้ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือ ในการลดหรือป้องกันความเสียหาย หรือความล้มเหลวจากกระบวนการดำเนินงานที่จะส่งผลกระทบต่อเสียหาย ทั้งระดับบุคคลและองค์กร ทำให้ไม่บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

(๓) เพื่อเป็นการลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลพลวง และเป็นกรอบแนวทางในการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยง

(๔) เพื่อรักษาและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของเทศบาลตำบลพลวง

๑.๒ วัตถุประสงค์

การดำเนินการตามระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลพลวง เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการและกรอบแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดทำบริการสาธารณะและการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน พัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีทัศนคติเป็นผู้ให้บริการประชาชนให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหาร จัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด

๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ กำหนดเป้าหมายของการบริหารราชการ ได้แก่ เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจภาครัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์ ประชาชนได้รับการ อำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการและมีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๔. หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการ ความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยที่สมควรให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการ ความเสี่ยง เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่หน่วยงานของรัฐกำหนด อาศัยอำนาจตามความ ในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ไว้ดังต่อไปนี้ ข้อ ๑ หลักเกณฑ์นี้เรียกว่า “หลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ ปฏิบัติการบริหาร จัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒”

๑.๓ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

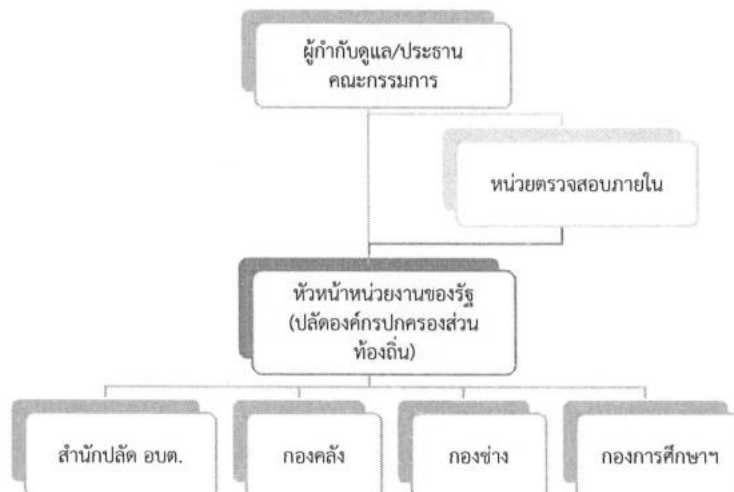
๑. หลักเกณฑ์นี้ให้ใช้บังคับในรอระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐถัดจากปีที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

๒. ให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่แนบท้ายหลักเกณฑ์ฉบับนี้

๓. กรณีหน่วยงานของรัฐ มีเจตนาหรือปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันควร ให้กระทรวงการคลังพิจารณาความเหมาะสมในการเสนอความเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ต่อไป

๔. มาตรา ๖๔/๑ การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๕. แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๓ ในการดำเนินงาน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบ รวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ

๖. วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง สถานการณ์ในอนาคตที่ดี ซึ่งเป็นจุดหมายที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เทศบาลตำบลพลวง มีวิสัยทัศน์ที่แถลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพลวงไว้ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“เศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนมั่นคง ชุมชนน่าอยู่ ศูนย์กลางการศึกษา ท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ และภูมิศาสตร์”

ยุทธศาสตร์

๑. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
๒. การพัฒนาเศรษฐกิจ
๓. การพัฒนาสังคม
๔. การพัฒนาสิ่งแวดล้อม
๕. การพัฒนาการศึกษา
๖. การพัฒนาการท่องเที่ยว
๗. การพัฒนาการบริหาร

เป้าประสงค์

เทศบาลตำบลพลวง มุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งจะส่งผลทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสะดวกสบายมากขึ้น จึงได้กำหนดเป้าประสงค์เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมต่างๆ บรรลุตามพันธกิจและวิสัยทัศน์ที่กำหนด ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๑ การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ
- ๑.๒ การพัฒนาระบบจราจร
- ๑.๓ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจ

- ๒.๑ พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ๒.๒ การกำหนดมาตรฐานควบคุมสินค้า และราคาผลผลิตทางการเกษตร
- ๒.๓ พัฒนาอาชีพชุมชนเมือง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาสังคม

- ๓.๑ การพัฒนาระบบสาธารณสุขมูลฐานและการควบคุมโรค
- ๓.๒ การสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้กับหมู่บ้านและชุมชน
- ๓.๓ การจัดทำแผนแม่บทชุมชนเมือง
- ๓.๔ การส่งเสริมและจัดสวัสดิการสังคม
- ๓.๕ ปรับปรุงและพัฒนาระบบการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๑ การสร้างจิตสำนึก และตระหนักในการจัดการสิ่งแวดล้อม

๔.๒ การควบคุมการบำบัดน้ำเสียและกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย

๔.๓ การควบคุมมลพิษ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการศึกษา

๕.๑ จัดระบบการศึกษาให้มีคุณภาพ

๕.๒ ส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

๖.๑ การจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

๖.๒ การส่งเสริมการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาด้านการบริหาร

๗.๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน

๗.๒ การสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล

๑.๔ ข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลพลวง

การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อประเมินสภาพการณ์พัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสในการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่น เป็นการประเมินถึงโอกาส และภัยคุกคามหรือข้อจำกัดอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) เพื่อพิจารณาศักยภาพการพัฒนาของแต่ละยุทธศาสตร์ในแต่ละด้าน ดังนี้

จุดแข็ง (Streng = S)

- มีภูมิประเทศและภูมิอากาศรวมทั้งสภาพแวดล้อมเหมาะแก่การทำการเกษตร
- มีวัด ๗ แห่ง โรงเรียน ๑๒ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑ แห่ง
- มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนขยายโอกาสในพื้นที่
- ทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวยังมีความอุดมสมบูรณ์
- มีแหล่งต้นทุนน้ำ อ่างเก็บน้ำ สระเก็บน้ำ สำหรับภาคการเกษตร
- เกษตรรายได้รวมของประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อปีค่อนข้างดี
- มีโครงข่ายการคมนาคมที่สามารถติดต่อได้ทั้งท้องถิ่น อำเภอและจังหวัด
- มีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๔๙ เป็นสายหลักในการติดต่อกับอำเภอเมืองจันทบุรี และใช้ถนนสายกระทิง - เกาะหนองบัว (จบ ๔๐๑๐) ในการเดินทางติดต่อกับอำเภอมะขาม และใช้ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๔๙ เพื่อการเดินทางติดต่อกับพื้นที่อำเภอท่าใหม่
- มีโครงข่ายด้านการโทรคมนาคมสื่อสารจากบริษัทเอกชนต่างๆ ครอบคลุมทั้งตำบล ประชาชนสามารถใช้สื่อโซเชียลติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวก
- มีการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและส่วนราชการในพื้นที่
- มีการจัดประชุมของผู้บริหารและหัวหน้าส่วนราชการ องค์กรต่างๆ เป็นประจำทุกเดือน
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

จุดอ่อน (Weakness = W)

- เกษตรกรขาดการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคาสินค้าการเกษตร
- ประชาชนยังขาดการออมและการวางแผนการใช้เงินทำให้เกิดปัญหาหนี้สิน
- ขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตร
- แหล่งกักเก็บน้ำภาคการเกษตรไม่เพียงพอในช่วงฤดูแล้ง
- การบริหารจัดการน้ำในภาพรวมของตำบลยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
- ประชาชนยังมีแนวคิดขอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐในทุกด้านโดยไม่ดำเนินการ

ช่วยเหลือตัวเองในเบื้องต้นก่อน

- กลุ่มวัยของประชากรเริ่มเข้าสู่ช่วงกลุ่มผู้สูงอายุ/พึ่งพิง
- ผู้ปกครองนิยมให้บุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนในเมือง
- ปัญหายาเสพติด ลักเล็กขโมยน้อยในชุมชน
- ปัญหาการควบคุมแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในพื้นที่
- เส้นทางคมนาคมภายในหมู่บ้าน บางสายทางชำรุดเป็นหลุม-บ่อทำให้การเดินทาง/ขนส่ง

ผลิต ไม่สะดวกปลอดภัย

- การจัดเก็บรายได้น้อย ทำให้งบประมาณในการบริหารงาน มีอย่างจำกัด

โอกาส (Opportunity = O)

- นโยบายรัฐบาลผลักดันให้ประเทศไทยเป็นแหล่งผลิตอาหารของโลก
- รัฐบาลเน้นการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ส่งเสริมการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและ

เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชน

- ความใส่ใจของผู้บริโภคสินค้าที่มีต่อการผลิตที่ปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- มาตรการส่งเสริมการลงทุนจากภาครัฐในพื้นที่ใกล้เคียง ได้แก่ ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาค

ตะวันออก พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

- แนวทางการพัฒนาของจังหวัดที่จะสร้างเสริมบริการขั้นพื้นฐาน ด้านการค้า การลงทุน การ

ท่องเที่ยว

- ความเจริญทางเทคโนโลยีมีความทันสมัย มีแหล่งเรียนรู้มากขึ้น
- รัฐบาลสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีบทบาทในการอนุรักษ์ฟื้นฟู เผยแพร่ ถ่ายทอดวัฒนธรรม

ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

อุปสรรค (Threat = T)

- สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในระดับประเทศ ภูมิภาค ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น
- สาธารณภัยมีระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้น เช่น ภัยแล้ง วาตภัย อุทกภัย และภัยอื่นๆ
- สภาพการณ์ทางโรคติดต่อโรคอุบัติใหม่ระบาดรุนแรงขึ้น
- ปัญหาภาวะต้นทุนสินค้าและค่าครองชีพสูงรวมถึงเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศอยู่ใน

ภาวะถดถอย

- ค่านิยมยึดติดกับวัตถุสิ่งของและบริโภคฟุ่มเฟือยแพร่กระจายเพิ่มมากขึ้น

- สื่อต่างๆ เช่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต เข้ามามีอิทธิพลต่อเด็กและเยาวชน ทำให้กระแสบริโภคนิยมและวัตถุนิยมรุนแรงขึ้น ทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของชุมชน
- โครงการที่มาจากปัญหา/ความต้องการ ของประชาชนบางโครงการไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากขัดต่อกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ จึงไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาความต้องการได้ตรงจุด
- บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านไม่เพียงพอ
- ระเบียบ กฎเกณฑ์ แนวทางที่ใช้ในการบริหารราชการบางฉบับล้าสมัย ไม่เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพบริบทของพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติได้หรือปฏิบัติได้แต่เป็นไปด้วยความติดขัด ล้าช้า หรืออาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดข้อท้วงติงจากหน่วยตรวจสอบได้

บทที่ ๒

กระบวนการบริหารความเสี่ยง

ความหมายของการบริหารความเสี่ยง

แนวคิดการบริหารความเสี่ยง (Concept of Risk Management) หมายถึง การดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติงานที่กำหนดไว้จะต้องเผชิญกับปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ซึ่งการที่จะบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ได้นั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกซึ่งถือเป็นความเสี่ยงทั้งสิ้น โดยผลกระทบจะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับโอกาสและความรุนแรงของ ปัจจัยหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องหรือเผชิญอยู่ ดังนั้น แนวคิดในการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน จึงได้ถูกนำมาใช้ในการเตรียมการเพื่อป้องกัน “ปัญหา” จาก “ปัจจัยเสี่ยง” ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ขององค์กรโดยรวม

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management: ERM) หมายถึง การบริหารความเสี่ยงโดยประสานโครงสร้างองค์กร กระบวนการ/กิจกรรม ตามภารกิจ และวัฒนธรรมองค์กรเข้าด้วยกัน โดยมีลักษณะที่สำคัญ ได้แก่

๑. การผสมผสานและเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร โดยการบริหารความเสี่ยงควรสอดคล้องกับภารกิจและพันธกิจ แผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ วัตถุประสงค์การตัดสินใจ และสามารถนำไปใช้กับองค์ประกอบอื่นๆ ในการบริหารองค์กร

๒. การพิจารณาความเสี่ยงทั้งหมดโดยครอบคลุมความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรทั้งระดับโครงการ ระดับหน่วยงานย่อย และระดับองค์กรในปัจจัยเสี่ยงด้านต่างๆ ได้แก่ ความเสี่ยงเกี่ยวกับกลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงิน และการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ซึ่งความเสี่ยงเหล่านี้อาจทำให้เกิดความเสียหาย ความไม่แน่นอนและโอกาส รวมถึงการมีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๓. การมีความคิดแบบมองไปข้างหน้า โดยบ่งชี้ความเสี่ยงอะไรที่อาจจะเกิดขึ้นบ้างและหากเกิดขึ้นจริงจะมีผลกระทบอย่างไรต่อวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรได้มีการเตรียมการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔. การได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมโดยทุกคนในองค์กรตั้งแต่ระดับคณะกรรมการผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความเสี่ยง พื้นฐานของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีขององค์กรควรมีองค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยงครบถ้วน โดยจะเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและควรถูกปลูกฝังร่วมกับกิจกรรมปกติขององค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถดำเนินการตามกลยุทธ์ที่กำหนดและบรรลุวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการได้

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนซึ่งหากเกิดขึ้นจะมีผลกระทบในเชิงลบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร ดังนั้น องค์กรจึงควรดำเนินการเพื่อหลีกเลี่ยงหรือลดเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย แต่สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่เป็นโอกาสในการเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร สิ่งที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องให้ความสำคัญ คือ การบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ขณะเดียวกับกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุ หรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไร และทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) เป็นกระบวนการที่ใช้ในการระบุวิเคราะห์ ประเมิน และจัดระดับความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของกระบวนการทำงานของหน่วยงานหรือขององค์กร รวมทั้งการบริหาร/จัดการความเสี่ยงโดยกำหนดแนวทางการควบคุมเพื่อป้องกันหรือ ลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวนี้จะสำเร็จได้ ต้องมีการสื่อสารให้คนในองค์กรมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการบริหารความเสี่ยงในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการระบุวิเคราะห์ ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยงโดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดของความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาส และผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยง แบ่งเป็น ๕ ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ต่ำ และต่ำมาก

การบริหารความเสี่ยง/การจัดการความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการให้อโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ ความเสี่ยงลดลง อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธีดังนี้

(๑) การยอมรับความเสี่ยง (Retain Risk) เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน หรือใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้การยอมรับความเสี่ยงอาจเนื่องมาจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับต่ำมากหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ควบคุมความเสี่ยงมีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ

(๒) การลด/การควบคุมความเสี่ยง (Reduction Risk) เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่กำหนดซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ ประกอบด้วย - กิจกรรมเพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยง เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การจัดทำแผนฉุกเฉิน เป็นต้น - กิจกรรมเพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง เช่น การปรับปรุง แก้ไขกระบวนการ การจัดทำมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

(๓) การโอนความเสี่ยงหรือกระจายความเสี่ยง (Transfer Risk) เป็นวิธีการร่วมหรือ แบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือ ความชำนาญในเรื่องต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น

(๔) การยกเลิก/หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoid Risk) เป็นการจัดการความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมาก และหน่วยงานไม่อาจยอมรับได้ จึงต้องตัดสินใจยกเลิกโครงการ/กิจกรรมนั้นไป การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบาย แนวทาง หรือขั้นตอนปฏิบัติต่างๆ ซึ่งกระทำเพื่อลดความเสี่ยงและทำให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ แบ่งได้ ๔ ประเภท คือ

(๑) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

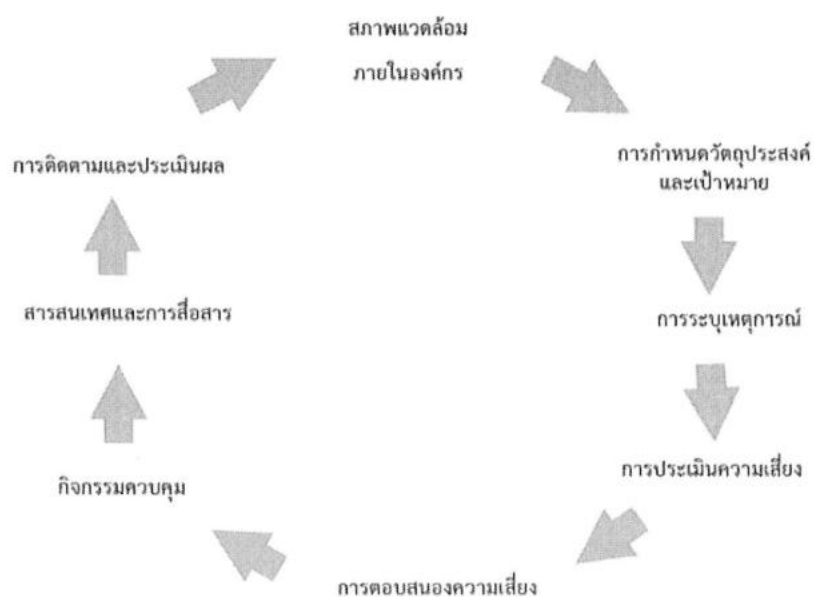
(๒) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

(๓) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี ฯลฯ

(๔) การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิงเพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลงหากเกิดไฟไหม้

องค์ประกอบของการบริหารจัดการความเสี่ยง

การบริหารจัดการความเสี่ยงประกอบด้วย ๘ องค์ประกอบที่มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ องค์ประกอบเหล่านี้เกิดจากการปฏิบัติงานร่วมกันของฝ่ายบริหาร ฝ่ายปฏิบัติงาน และฝ่ายสนับสนุนครอบคลุมทุกหน่วยงานในองค์กร ผสมผสานเข้ากับกลยุทธ์ในการบริหารจัดการ โดยมีความเชื่อมโยงกันในทุกระดับจาก ระดับองค์กรสู่ระดับฝ่ายดำเนินกิจกรรมและเป็นกระบวนการที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายในองค์กร องค์ประกอบ การบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่

๑. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร (Internal Environment) สภาพแวดล้อมภายในองค์กรเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการกำหนดทิศทางการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลต่อการกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร การกำหนด กิจกรรม การบ่งชี้ ประเมิน และการจัดการความเสี่ยง สภาพแวดล้อมภายในองค์กรประกอบด้วยหลายปัจจัย เช่น วัฒนธรรมองค์กร นโยบายของผู้บริหาร แนวทางการปฏิบัติงานบุคลากร กระบวนการทำงาน ระบบสารสนเทศ ระเบียบ เป็นต้น สภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยงนั้นจะต้องมีวิธีการปฏิบัติที่มีความชัดเจน กำหนดเป็นมาตรฐาน และมีการสื่อสารให้ทุกคนในองค์กรเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ในขั้นตอนการพิจารณาเพื่อให้องค์กรมีการสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารควรพิจารณาในรายละเอียดดังต่อไปนี้

(๑.๑) การกำหนดค่าความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) หมายถึง ประเภทและเกณฑ์ของความเสี่ยงที่องค์กรจะยอมรับได้เพื่อช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ และภารกิจขององค์กรต้องสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร โดยสมควรกำหนดในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่องค์กรกำหนดไว้

(๑.๒) กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) องค์กรควรจัดให้มีกระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรนำไปปฏิบัติได้ และควรจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร โดยอาจอยู่ในรูปแบบคู่มือการบริหารความเสี่ยงก็ได้

(๑.๓) วัฒนธรรมองค์กรและการกำกับดูแลของคณะกรรมการและผู้บริหาร องค์กรควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง ควรจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงทุกระดับอย่างทั่วถึงและต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร กล่าวคือ ให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วม และตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยง รวมทั้งให้มีการกำหนดเจ้าของความเสี่ยง (Risk Owner) ที่จะต้องดำเนินการรับผิดชอบในการจัดการความเสี่ยงนั้นๆ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการพัฒนาวางระบบ และติดตามการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

๒. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective Setting) การกำหนดนโยบายเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในองค์กรจะต้องมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรจะต้องสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และทิศทางการดำเนินงานขององค์กรและวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานย่อยจะต้องสอดคล้องกับพันธกิจ/หน้าที่/เป้าประสงค์ของหน่วยงานย่อย เพื่อให้วัตถุประสงค์ในภาพรวมบรรลุเป้าหมาย ทราบขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับและสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ครบถ้วน

ดังนั้น วัตถุประสงค์จะต้องแสดงให้เห็นถึง “ผลลัพธ์” ที่องค์กรต้องการจะบรรลุไม่ใช่กล่าวถึง “กระบวนการ” ในการปฏิบัติงาน การกำหนดนโยบายในเชิงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ชัดเจนช่วยให้การระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างครบถ้วน ซึ่งวัตถุประสงค์องค์กรสามารถกำหนดได้ด้วยตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนปฏิบัติการของหน่วยงานและอาจมีวัตถุประสงค์อื่นๆ เพิ่มเติมให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้นตามภารกิจหน้าที่ของหน่วยงาน

๓. การระบุเหตุการณ์ (Event Identification) การระบุเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงเป็นการค้นหาความเสี่ยงและสาเหตุหรือปัจจัยของความเสี่ยง โดยพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมาย ผลลัพธ์ขององค์กรตามกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

(๑) พิจารณาถึงผลที่เกิดขึ้นจากความเสี่ยง

(๒) พิจารณาประเภทความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๖ ประเภท ดังนี้

๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategy Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่ไม่เหมาะสม หรือความเสี่ยงเกิดจากการนำกลยุทธ์ ไปใช้ไม่ถูกต้อง

๒. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risks) คือ ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการเงิน เช่น ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการรับเงินไม่ถูกต้อง ความเสี่ยงในการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง รวมถึงความเสี่ยง ด้านการทุจริตทางการเงิน เป็นต้น

๓. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operation Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่มีประสิทธิภาพ

๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Legal Risks) คือ ความเสี่ยงที่หน่วยงานไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ ประกาศ มติคณะรัฐมนตรี รวมถึงกฎ/นโยบาย/คู่มือ/แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

๕. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Risks) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากเทคโนโลยีสารสนเทศ

๖. ความเสี่ยงด้านความน่าเชื่อถือขององค์กร (Reputational Risks) คือ ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง ความเชื่อมั่น และความน่าเชื่อถือขององค์กร

(๓) นำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ๑๐ ประการ มาร่วมพิจารณา หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประกอบไปด้วย ๑๐ องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการรวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศ เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน โดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุง อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยการใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์กร สามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถ ในการปฏิบัติราชการตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของประชาชนผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) หมายถึง การแสดงความรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติ หน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะรวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) หมายถึง กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมาซึ่งแจ้งได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การกระบวนการที่ข้าราชการประชาชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้องร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนา

๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่น (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น) และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจ และความรับผิดชอบ ในการตัดสินใจและการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้างควมพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มผลิตภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙) หลักความเสมอภาค (Equity) หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้านชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกาย หรือสุขภาพสถานะของบุคคลฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรม และอื่นๆ

๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) หมายถึง การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่ม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญโดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่าเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

(๑) พิจารณาปัจจัยเสี่ยงทั้งภายในและภายนอกองค์กร

(๒) พิจารณาแต่ละวัตถุประสงค์แล้วหาความเสี่ยงที่อาจส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์

๔. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยงเพื่อให้สามารถกำหนดระดับความเสี่ยงที่มีนัยสำคัญและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยเป็นกระบวนการที่จะดำเนินการหลังจากค้นหาความเสี่ยงขององค์กรแล้ว โดยนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสี่ยงมาดำเนินการวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และประเมินระดับความเสี่ยง โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ ตลอดจนพิจารณาการควบคุมที่มีอยู่ และยังมีประโยชน์ในการบริหารจัดการความเสี่ยง ที่มีอยู่อย่างมากมายภายใต้ทรัพยากรขององค์กรที่จำกัดไม่ว่าจะเป็นเงินทุน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และบุคลากรขององค์กร ทำให้ไม่สามารถที่จะจัดการกับทุกความเสี่ยงได้ การประเมินความเสี่ยงจะช่วยให้องค์กรตัดสินใจจัดการจัดการกับความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสมและประเมินได้ว่าควรจะจัดการกับความเสี่ยงนั้นๆ อย่างไร ความเสี่ยงใดควรต้องรีบดำเนินการบริหารจัดการก่อนหลัง หรือ ความเสี่ยงใดที่สามารถที่จะยอมรับให้เกิดขึ้นได้

การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยแต่ละองค์กรจะต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นให้เหมาะสมกับประเภทและสภาพแวดล้อมขององค์กรโดยอาจจะกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน ๕ คะแนน หรือ ๓ คะแนน ซึ่งสามารถกำหนดเกณฑ์ได้ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทั้งนี้ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมและดุลยพินิจการตัดสินใจของฝ่ายบริหารขององค์กร โดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณจะเหมาะกับองค์กรที่มีข้อมูลสถิติ ตัวเลข หรือจำนวนเงินมาใช้ในการวิเคราะห์อย่างเพียงพอ สำหรับองค์กรที่ไม่มีข้อมูลสถิติ ตัวเลข หรือจำนวนเงิน หรือไม่สามารถระบุเป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ก็ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพ

๔.๑ การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาจากสถิติการเกิดเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบัน หรือการคาดการณ์ล่วงหน้าของโอกาสที่จะเกิดในอนาคต โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน ๕ คะแนน ประกอบด้วย ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ คะแนน แสดงถึงโอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดสูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก ตามลำดับ และกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับโอกาสที่จะเกิด จากนั้นทำการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดหรือความถี่ในการเกิดว่าแต่ละความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงมีโอกาสเกิดขึ้นในระดับใด ดังตัวอย่างดังนี้

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงปริมาณ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
๔	สูง	๑ - ๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง
๒	น้อย	๒ - ๓ ปีต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด แบบเชิงคุณภาพหรือเชิงบรรยาย

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาในการเกิดเกือบทุกเดือน
๔	สูง	มีโอกาในการเกิดค่อนข้างสูง
๓	ปานกลาง	มีโอกาเกิดบางครั้ง
๒	น้อย	อาจมีโอกาเกิดแต่นานๆ ครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาเกิดน้อยมาก

๔.๒ การวิเคราะห์ผลกระทบ (Impact) เป็นการพิจารณาระดับความรุนแรงหรือมูลค่าความเสียหายจากความเสียหายที่คาดว่าจะได้รับหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง ซึ่งการกำหนดระดับของผลกระทบนั้น จะต้องพิจารณาถึงความรุนแรงของความเสียหายหากความเสียหายนั้นเกิดขึ้น โดยอาจแบ่งผลกระทบออกเป็นผลกระทบที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน หรือด้านการเงิน/ทรัพย์สิน การดำเนินงาน ชื่อเสียง/ภาพลักษณ์ บุคลากร ฯลฯ โดยอาจกำหนดเกณฑ์มาตรฐานเป็นระดับคะแนน ๕ คะแนน ประกอบด้วย ๕ ๔ ๓ ๒ และ ๑ คะแนน แสดงถึงระดับความรุนแรงระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก ตามลำดับ และกำหนดคำอธิบายในแต่ละระดับความรุนแรงของผลกระทบ จากนั้นทำการวิเคราะห์ผลกระทบหากเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยงขึ้นว่ามีผลกระทบอยู่ในระดับใด ตัวอย่างเช่น

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเงิน/ทรัพย์สิน

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มากกว่า ๑๐ ล้านบาท
๔	สูง	มากกว่า ๒.๕ แสนบาท - ๑๐ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	มากกว่า ๕๐,๐๐๐ - ๒.๕ แสนบาท
๒	น้อย	มากกว่า ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก เกินกว่า ๑ วัน
๔	สูง	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก มากกว่า ๖ ชั่วโมงแต่ไม่เกิน ๑ วัน
๓	ปานกลาง	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก มากกว่า ๓ ชั่วโมง แต่ไม่เกิน ๖ ชั่วโมง
๒	น้อย	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ๑ - ๓ ชั่วโมง
๑	น้อยมาก	ทำให้การดำเนินงานหยุดชะงัก ไม่เกิน ๑ ชั่วโมง

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านบุคลากร

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีบาดเจ็บถึงชีวิต/สูญเสียอวัยวะสำคัญ/ทุพพลภาพ
๔	สูง	มีบาดเจ็บสาหัส/สูญเสียอวัยวะถึงหยุดงานมากกว่า ๒๐ วัน
๓	ปานกลาง	มีบาดเจ็บถึงหยุดงาน มากกว่า ๗ วัน แต่ไม่เกิน ๒๐ วัน
๒	น้อย	มีบาดเจ็บ หยุดงานไม่เกิน ๗ วัน
๑	น้อยมาก	มีบาดเจ็บเล็กน้อย ไม่หยุดงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบด้านชื่อเสียง/ภาพลักษณ์

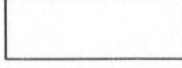
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการเผยแพร่ข่าวในวงกว้างในหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์
๔	สูง	มีการเผยแพร่ข่าวทั้งในวิทยุและหนังสือพิมพ์
๓	ปานกลาง	มีการเผยแพร่ข่าวเฉพาะในหนังสือพิมพ์
๒	น้อย	มีการเผยแพร่ข่าวในวงจำกัด
๑	น้อยมาก	ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

๔.๓ การประเมินระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดและผลกระทบหรือความรุนแรงหากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้นหลังจากองค์กรวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของความเสี่ยงแล้ว องค์กรต้องนำผลการวิเคราะห์มาประเมินระดับความเสี่ยงว่าแต่ละความเสี่ยงมีระดับความเสี่ยงอยู่ในระดับใดในตารางการประเมินระดับความเสี่ยง ซึ่งระดับความเสี่ยงอาจแบ่งออกเป็น ๕ ระดับ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก แทนระดับความเสี่ยงข้างต้นด้วยเกณฑ์สีประกอบด้วย สีแดง สีเหลือง สีนํ้าเงิน สีเขียว และสีขาว ตามลำดับ โดยนำผลจากการวิเคราะห์โอกาสหรือความถี่ที่จะเกิดขึ้นและผลจากการวิเคราะห์ผลกระทบมาประเมินระดับความเสี่ยงดังตัวอย่าง ดังนี้

การจัดลำดับความรุนแรงของความเสี่ยง

สีเขียว	ลำดับ	สีเหลือง	ลำดับ	สีส้ม	ลำดับ	สีแดง	ลำดับ
โอกาส x ผลกระทบ		โอกาส x ผลกระทบ		โอกาส x ผลกระทบ		โอกาส x ผลกระทบ	
๑ X ๑	๑	๓ X ๑	๕	๔ X ๑	๑๐	๔ X ๔	๒๒
๒ X ๑	๒	๓ X ๒	๖	๔ X ๒	๑๑	๕ X ๔	๒๓
๑ X ๒	๓	๑ X ๓	๗	๑ X ๔	๑๒	๔ X ๕	๒๔
๒ X ๒	๔	๒ X ๓	๘	๒ X ๔	๑๓	๕ X ๕	๒๕
		๓ X ๓	๙	๔ X ๓	๑๔		
				๓ X ๔	๑๕		
				๕ X ๑	๑๖		
				๕ X ๒	๑๗		
				๕ X ๓	๑๘		
				๑ X ๕	๑๙		
				๒ X ๕	๒๐		
				๓ X ๕	๒๑		

คำอธิบายการบริหารความเสี่ยงตามระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	Risk Ranking	แทนด้วยแถบสี	คำอธิบายการบริหารความเสี่ยง
สูงมาก	๒๒ - ๒๕ (สีแดง)		ระดับความเสี่ยงที่เกินระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้อย่างมากต้องบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สูง	๑๐ - ๒๑ (สีส้ม)		ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ จำเป็นต้องจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ปานกลาง	๕ - ๙ (สีเหลือง)		ระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการเฝ้าระวัง อาจมีการปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ต่ำ	๑ - ๔ (สีเขียว)		ระดับที่ยอมรับได้ไม่ต้องบริหารความเสี่ยง

๕. การตอบสนองความเสี่ยง (Risk Response)

หมายถึง การดำเนินการเพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยใช้วิธีการจัดการที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ประเมินไว้และต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องตามแผนการตัดสินใจทางกลยุทธ์การบริหารจัดการความเสี่ยง ดังนี้

๕.๑) ความเสี่ยงที่ต้องควบคุม

(๕.๑.๑) กลยุทธ์ M: Mitigate Risk (การควบคุมความเสี่ยง) เป็นการดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อควบคุมโอกาสที่อาจเกิดขึ้นหรือขนาดของผลกระทบจากความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่กำหนดซึ่งเป็นระดับที่สามารถยอมรับได้ ประกอบด้วย

- กิจกรรมเพื่อลดผลกระทบจากความเสี่ยง เช่น การจัดซื้ออุปกรณ์ เพื่อป้องกันอันตรายจากการทำงานหรือการจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติมจากเดิม การจัดทำแผนฉุกเฉิน เป็นต้น

- กิจกรรมเพื่อลดโอกาสการเกิดขึ้นของความเสี่ยง เช่น การปรับปรุง แก๊วกระบวนงาน การจัดทำมาตรฐานความปลอดภัย เป็นต้น

(๕.๑.๒) กลยุทธ์ T: Transfer Risk (การถ่ายโอนความเสี่ยง) เป็นวิธีการร่วมหรือแบ่งความรับผิดชอบให้กับผู้อื่นในการจัดการความเสี่ยง เช่น การจ้างบุคคลภายนอกที่มีความสามารถหรือความชำนาญในเรื่องต่างๆ เหล่านั้นดำเนินการแทน (Outsource) เป็นต้น

๕.๒) ความเสี่ยงที่ต้องยกเลิก กลยุทธ์ A: Avoid Risk (ยกเลิกความเสี่ยง) กรณีที่ไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงได้ อาจใช้วิธีการเปลี่ยนวัตถุประสงค์ ยกเลิก หรือไม่ดำเนินการกิจกรรมนั้นๆ เลย เช่น การระงับ/การหยุดดำเนินกิจการ การลงทุนในโครงการขนาดใหญ่มีงบประมาณสูง อาจมีการประเมินความเสี่ยงก่อนเริ่มโครงการ ซึ่งหากมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดปัญหาตามมาทั้งด้านการเงินและด้านอื่นๆ ก็จะไม่ดำเนินการ เป็นต้น

๕.๓) ความเสี่ยงที่ยอมรับได้

(๕.๓.๑) กลยุทธ์ R: Retain Risk (การยอมรับความเสี่ยง) เป็นการยอมรับให้ความเสี่ยงสามารถเกิดขึ้นได้ภายใต้ระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ โดยใช้วิธีการติดตามระดับความเสี่ยงตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงานหรือใช้วิธีควบคุมปกติในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด ทั้งนี้การยอมรับความเสี่ยงอาจเนื่องมาจากความเสี่ยงนั้นอยู่ในระดับต่ำมากหรือวิธีการที่จะนำมาใช้ควบคุมความเสี่ยงมีต้นทุนสูงเมื่อเทียบกับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้นไม่คุ้มค่าต่อการดำเนินการ

(๕.๓.๒) กลยุทธ์การควบคุมความเสี่ยง/การยกเลิกความเสี่ยง/และการถ่ายโอนความเสี่ยง กรณีต้องการจัดการกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ลดลงไปอีก ทั้งนี้การเลือกกลยุทธ์ต้องคำนึงถึงต้นทุนการบริหาร จัดการทั้งด้านบุคลากร เวลา งบประมาณที่ใช้หากสามารถกำหนดการตอบสนองต่อความเสี่ยงหลายความเสี่ยงด้วยวิธีการจัดการความเสี่ยงแบบเดียวกันจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงได้

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

เพื่อให้การบริหารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งระดับหน่วยงานย่อย และระดับองค์กร แผนบริหารจัดการความเสี่ยงควรมีองค์ประกอบในลักษณะเดียวกับแผนปฏิบัติการ (Action Plan) คือ มาตรการ/กิจกรรม การบริหารจัดการความเสี่ยง กำหนดระยะเวลาดำเนินการของกิจกรรม และผู้รับผิดชอบ เมื่อดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเรียบร้อยแล้ว จำเป็นที่จะต้องมีการสื่อสารแผนบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรให้บุคลากรทั้งหมดทราบและเข้าใจสอดคล้องกันในหลักการของการบริหารจัดการความเสี่ยง องค์กร รวมทั้งสนับสนุนร่วมดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุผลสำเร็จตามที่ต้องการ

การกำหนดแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ จะต้องกำหนดให้ครอบคลุมทุกสาเหตุของความเสี่ยงองค์กรมีการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงซึ่งมีวัตถุประสงค์/เป้าหมายร่วมกัน คือ ควบคุมและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ได้รับ การออกแบบให้สามารถบ่งชี้เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อองค์กร เพื่อสามารถจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ เมื่อบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้แล้ว ความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปยังกระบวนการดำเนินงานปกติ ในทางกลับกันความเสี่ยงที่ไม่สามารถควบคุมได้ ด้วยกระบวนการดำเนินงานปกติความเสี่ยงนั้นจะถูกส่งต่อไปสู่กระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยงเมื่อองค์กร มีการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ

๖. กิจกรรมควบคุม (Control Activities)

การกำหนดกิจกรรมควบคุม เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการดำเนินการตามแนวทางการตอบสนอง ความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ กิจกรรมการควบคุมสามารถจัดประเภทได้ตามลักษณะของความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ ขององค์กรซึ่งได้แก่ กลยุทธ์ การดำเนินงาน การเงิน และการปฏิบัติตามระเบียบ/กฎหมาย สะท้อนผ่านทาง นโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและทันกาล ผู้บริหารองค์กรสามารถพิจารณาคัดเลือกกิจกรรม ควบคุมที่มีอยู่หลากหลาย เช่น การควบคุมเชิงป้องกัน การควบคุมด้านการบริหาร เป็นต้น ตัวอย่างกิจกรรม การควบคุม เช่น

๑. การกำหนดระเบียบ ข้อบังคับ วิธีปฏิบัติ
๒. การแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบ
๓. การกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ
๔. การควบคุมทางกายภาพ
๕. การกำหนดดัชนีวัดผลการดำเนินงาน ฯลฯ

๗. สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

องค์กรควรกำหนดให้มีสารสนเทศและการสื่อสารที่สนับสนุนการบริหารจัดการความเสี่ยง ข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งจากแหล่งข้อมูลภายในองค์กรและภายนอกองค์กรควรต้องได้รับการบันทึกและ สื่อสารอย่างเหมาะสมและทันกาล โดยเฉพาะข้อมูลสนับสนุนที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการบ่งชี้ ประเมิน และ การตอบสนองต่อความเสี่ยงเพื่อให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความตระหนักในความเสี่ยงและการสื่อสารที่มีประสิทธิผลเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งของความสำเร็จ

ในการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร การสื่อสารที่ไม่เพียงพอหรือขาดประสิทธิภาพจะทำให้เกิดความล้มเหลวในการสร้างการยอมรับนโยบายและกรอบการบริหารจัดการความเสี่ยง ผู้บริหารจึงควรมีการวางแผนทางการสร้างความตระหนักเรื่องความเสี่ยงให้กับองค์กร เช่น อาจมีการจัดแถลงการณ์ที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กร และการมอบหมายอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนการสื่อสารเกี่ยวกับกระบวนการและวิธีการ

การปฏิบัติงานที่ควรจะต้องคล่องและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในกระบวนการสื่อสาร ควรจะสื่อถึงเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ความสำคัญและความจำเป็นของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรที่มีประสิทธิภาพ
๒. วัตถุประสงค์ขององค์กร
๓. ระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้
๔. การใช้ภาษาเดียวกันในเรื่องการบริหารจัดการความเสี่ยง
๕. บทบาทและความรับผิดชอบของบุคลากรที่จะสนับสนุนและนำองค์ประกอบต่างๆ ของการบริหารจัดการความเสี่ยงขององค์กรมาใช้

๘. การติดตามและประเมินผล (Monitoring)

เมื่อมีการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว จะต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีจัดการความเสี่ยงรวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยผู้รับผิดชอบด้านบริหารจัดการความเสี่ยงหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการจัดการความเสี่ยงใดที่มี

ประสิทธิภาพควรดำเนินการต่อเนื่องและวิธีการจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยน และนำผลการติดตามดังกล่าวรายงานให้คณะทำงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับทราบ สามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ ดังนี้

๑. การติดตามเป็นรายไตรมาส เป็นการติดตามตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดรายไตรมาส
๒. การติดตามผลในระหว่างปฏิบัติงาน เป็นการติดตามที่รวมอยู่ในการดำเนินงานต่างๆ ตามปกติของหน่วยงานเสี่ยง

บทที่ ๓
แผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัส ความเสี่ยง	ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๐๑-๖๙-๐๑	การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม	โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์การ บริหารจัดการขยะ	๓๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ นักเรียน นักศึกษา ช่างราชการ และประชาชนในการจัดการ ขยะ	ปริมาณขยะลดลง	ส่งเสริมให้ประชาชนคัด แยกขยะและการลด ปริมาณขยะในครัวเรือน
๐๑-๖๙-๐๒	การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	โครงการอบรมให้ความรู้ ผู้ประกอบการหอพัก	๕,๐๐๐	เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อ กฎหมายและระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	จำนวนผู้เข้าร่วม อบรม	จัดอบรมผู้ประกอบการ และผู้จัดการหอพักและ จัดระเบียบหอพักตาม พ.ร.บ.หอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘
๐๒-๖๙-๐๑	การพัฒนาด้านการบริหาร	โครงการปรับปรุงแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาล ตำบลพลวง	๔๐,๐๐๐	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ จัดเก็บรายได้	จำนวนครัวเรือนที่ จัดทำแผนที่ภาษี	จัดทำแผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สิน

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รหัส ความเสี่ยง	ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย
๐๓-๖๔-๐๑	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายบ้านคลองตะเคียน ซอย ๙ หมู่ที่ ๖ ช่วงที่ ๒	๔๔๔,๐๐๐	ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กมีพื้นที่ที่เทศบาลไม่ต่ำกว่า ๗๔๐.๐๐ ตร.ม.	ก่อสร้างถนน คสล.ขนาดกว้าง ๔.๐๐ ม. ยาว ๑๘๕.๐๐ ม. หนา ๐.๑๕ ม. หรือพื้นที่คอนกรีตไม่น้อยกว่า ๗๔๐.๐๐ ตร.ม. พร้อมไหล่ทางตามสภาพพื้นที่ (ตามแบบ ทถ. ๒-๒๐๔)
๐๓-๖๔-๐๒	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	โครงการปรับปรุงผิวจราจรแบบแอสฟัลต์ติกคอนกรีต (Overlay) รหส์สายทาง จบ.ถ.๒๗-๐๒๓ ถนนบ้านพลวง (พทบท ๑) หมู่ที่ ๔ เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี	๙,๙๓๖,๐๐๐	พื้นที่ผิวจราจรแบบแอสฟัลต์ติกคอนกรีตไม่น้อยกว่า ๒๑,๑๔๐.๐๐ ตร.ม.	ปรับปรุงผิวจราจรแบบแอสฟัลต์ติกคอนกรีต (Overlay) โดยมีผิวจราจร ความกว้าง ๗.๖๐-๘.๐๐ ม. ความยาว ๒,๗๘๐.๐๐ ม. ความหนา ๐.๑๕ ม. หรือพื้นที่ผิวจราจรแบบแอสฟัลต์ติกคอนกรีตไม่น้อยกว่า ๒๑,๑๔๐.๐๐ ตร.ม. (ตามแบบ ทถ. ๗-๒๐๑)

แบบ บส. ๑

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบตามประเด็นยุทธศาสตร์/เทศบัญญัติ/อื่น ๆ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รหัส ความเสี่ยง	ยุทธศาสตร์ที่รับผิดชอบ	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	งบประมาณ (บาท)	วัตถุประสงค์	ตัวชี้วัด	เป้าหมาย
๐๔-๖๔-๐๑	การพัฒนาด้านสังคม	โครงการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด “พลวงเกมส์”	๑๕๐,๐๐๐	เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชนและ ประชาชนสนใจในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกายชุมชน ห่างไกลยาเสพติด	ร้อยละ ๘๐ ของ เยาวชนที่เข้าร่วมการ แข่งขันกีฬา	จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา สากลและพื้นกีฬากีฬา เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อฯ ให้กับเด็กเยาวชนและ ประชาชนในตำบลพลวง

(ลงชื่อ)

(นายณัฏฐพงษ์ อินทอง)

นายกเทศมนตรีตำบลพลวง

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	คะแนนโอกาส	คะแนนผลกระทบ	คะแนนระดับความเสี่ยง	วิธีการตอบสนองความเสี่ยง
๐๑-๖๙-๐๑	โครงการส่งเสริมและรณรงค์การบริหารจัดการขยะ	เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียน นักศึกษา ช่างราชการ และประชาชนในการจัดการขยะ	สำนักปลัด	ปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้นและการทิ้งขยะที่ไม่มีการคัดแยกก่อนทิ้ง	○	๓	๒	๖ ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง
๐๑-๖๙-๐๒	โครงการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการหอพัก	เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	สำนักปลัด	ผู้ประกอบการไม่ทราบข้อปฏิบัติเกี่ยวกับข้อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	○	๔	๓	๑๒ สูง	ยอมรับความเสี่ยง
๐๒-๖๙-๐๑	โครงการปรับปรุงแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเทศบาลตำบลพลวง	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้	กองคลัง	- การประเมินภาษีซ้ำ - การลงทะเบียนทรัพย์สินยังไม่ถูกต้องครบถ้วน	○	๓	๒	๖ ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองของความเสียง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รหัส ความเสียง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อบท. ที่สำคัญ	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	ความเสียง	ประเภท ความเสียง	คะแนน โอกาส	คะแนน ผลกระทบ	คะแนนระดับ ความเสียง	วิธีการ ตอบสนอง ความเสียง
๐๓-๖๔-๐๑	โครงการก่อสร้างถนน คอนกรีตเสริมเหล็กสาย บ้านคลองตะเคียน ซอย ๔ หมู่ที่ ๖ ช่วงที่ ๒	เพื่อปรับปรุงระบบ คมนาคมขนส่งให้ได้ มาตรฐาน	กองช่าง	ผู้ควบคุมงานไม่ สามารถอยู่ ควบคุมได้ ตลอดเวลา	○	๔	๓	๑๒ สูง	ยอมรับความเสี่ยง
๐๓-๖๔-๐๒	โครงการปรับปรุงผิว จราจรแบบแอสฟัลต์ กคอนกรีต (Overlay) รหัสสายทาง จบ.ถ.๒๓- ๐๒๓ ถนนบ้านพลวง (พทบท ๑) หมู่ที่ ๔ เทศบาลตำบลพลวง อำเภอเขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี	เพื่อปรับปรุงระบบ คมนาคมขนส่งให้ได้ มาตรฐาน	กองช่าง	ผู้ควบคุมงานไม่ สามารถอยู่ ควบคุมได้ ตลอดเวลา	○	๔	๓	๑๒ สูง	ยอมรับความเสี่ยง

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
การวิเคราะห์โอกาส ผลกระทบ และการตอบสนองความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	วัตถุประสงค์	ผู้รับผิดชอบ	ความเสี่ยง	คะแนนโอกาส	คะแนนผลกระทบ	คะแนนระดับความเสี่ยง	วิธีการตอบสนองความเสี่ยง
๐๔-๖๕-๐๑	โครงการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด “พลวงเกมส์”	เพื่อส่งเสริมให้เด็กเยาวชนและประชาชนสนใจในการเล่นกีฬา และการออกกำลังกาย ชุมชนห่างไกลยาเสพติด	กองการศึกษา	จำนวนเยาวชนและประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม	๔	๓	๑๒ สูง	ยอมรับความเสี่ยง

(ลงชื่อ)
(นายณัฏฐพงษ์ อินทอง)
นายกเทศมนตรีตำบลพลวง

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัส ความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อบท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการ ตอบสนองความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลา ดำเนินการ	วิธีการติดตาม และการรายงาน
๐๑-๖๙-๐๑	โครงการส่งเสริมและ รณรงค์การบริหารจัดการ ขยะ	ปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น และการทิ้งขยะที่ไม่มี การคัดแยกก่อนทิ้ง	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด	- จัดทำสื่อรณรงค์คัด แยกขยะประชาสัมพันธ์ ให้หลากหลายและ ทั่วถึง - ส่งเสริมกิจกรรมการ จัดการขยะในชุมชน	ปริมาณขยะ ลดลง	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	ค่ากำจัดขยะในแต่ละ เดือน
๐๑-๖๙-๐๒	โครงการอบรมให้ความรู้ ผู้ประกอบการหอพัก	ผู้ประกอบการไม่ทราบ ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับข้อ กฎหมายและระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง	ยอมรับความเสี่ยง	สำนักปลัด	ตรวจตราหอพัก จัด อบรมผู้ประกอบการ และผู้จัดการหอพัก และจัดระเบียบหอพัก ตาม พ.ร.บ.หอพัก พ.ศ. ๒๕๕๘	จำนวนผู้เข้ารับ การอบรม	ตุลาคม ๒๕๖๘- กันยายน ๒๕๖๙	รายงานผลการจัด กิจกรรมให้ความรู้ใน ทุกรูปแบบ
๐๒-๖๙-๐๑	โครงการปรับปรุงแผนที่ ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน ของเทศบาลตำบลพลวง	- ข้อมูลการ เปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ ที่ดินที่ได้รับจากกรม ที่ดินไม่ครบถ้วนและ ไม่เป็นปัจจุบัน	ยอมรับความเสี่ยง	กองคลัง	- จัดทำแผนการ ปฏิบัติงานการจัดเก็บ ภาษีเร่งรัดการจัดเก็บ ภาษีให้เป็นไปตามแผน ที่กำหนด - ใช้ระบบของแผนที่ ภาษีในการประเมิน ภาษี	จำนวน ครัวเรือนที่ จัดทำแผนที่ ภาษี	ตุลาคม ๒๕๖๘ - กันยายน ๒๕๖๙	การจัดทำแผนที่ ภาษีและทะเบียน ทรัพย์สิน

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนองความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ	วิธีการติดตามและการรายงาน
๐๓-๖๕-๐๑	โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กสายบ้านคลองตะเคียน ซอย ๕ หมู่ที่ ๖ ช่วงที่ ๒	ผู้ควบคุมงานไม่สามารถอยู่ควบคุมได้ตลอดเวลา	ยอมรับความเสี่ยง	กองช่าง	ควบคุมการก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบที่กำหนด	ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กมีพื้นที่คอนกรีตไม่น้อยกว่า ๗๔๐.๐๐ ตร.ม.	ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕	ได้ถนนที่ได้มาตรฐาน
๐๓-๖๕-๐๒	ปรับปรุงผิวจราจรแบบแอสฟัลต์ติกคอนกรีต (Overlay) รหัสสายทาง จบ.ถ.๒๗-๐๒๓ ถนนบ้านพลวง (พุทธบาท ๑) หมู่ที่ ๔ เทศบาลตำบลพลวง อ.เขาคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี	ผู้ควบคุมงานไม่สามารถอยู่ควบคุมได้ตลอดเวลา	ยอมรับความเสี่ยง	กองช่าง	ควบคุมการก่อสร้างให้เป็นไปตามแบบที่กำหนด	พื้นที่ผิวจราจรแบบแอสฟัลต์ติกคอนกรีตไม่น้อยกว่า ๒๑,๑๔๐.๐๐ ตร.ม.	ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕	ได้ถนนที่ได้มาตรฐาน

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
 รายงานการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	วิธีการตอบสนองความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	ระยะเวลาดำเนินการ	วิธีการติดตามและการรายงาน
๐๔-๖๔-๐๑	โครงการแข่งขันกีฬาด้านยาเสพติด “พลวงเกมส์”	จำนวนเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม	ยอมรับความเสี่ยง	กองการศึกษา	จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬาสากลและพื้นที่หมู่บ้าน เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล ตะกร้อฯ ให้กับเด็กเยาวชนและประชาชนในตำบลพลวง	ร้อยละ ๘๐ ของเยาวชนที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬา	ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๔	รายงานผลการดำเนินการโครงการ

(ลงชื่อ)
 (นายณัฏฐพงษ์ อินทอง)
 นายกเทศมนตรีตำบลพลวง

บทที่ ๔

การติดตามประเมินผลการบริหารจัดการ

๔.๑ การติดตามและรายงานผล

ภายหลังจากที่ได้จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงและมีการดำเนินการตามแผนจำเป็นต้องมีการรายงานและติดตามผลเป็นระยะ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าได้มีการดำเนินงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยมีเป้าหมายในการติดตามผล คือ เป็นการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของวิธีการจัดการความเสี่ยง รวมทั้งติดตามผลการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงหรือไม่ โดยหน่วยงานต้องสอบถามว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงได้มีประสิทธิภาพดี ความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและจัดทำรายงานสรุปผลการติดตามเสนอคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยง ทราบการติดตามผลมี ๒ ลักษณะ คือ

๑. การติดตามผลเป็นรายครั้ง (Separate Monitoring) สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงได้จัดทำให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

๒. การติดตามผลในระหว่างการปฏิบัติ (Ongoing Monitoring) เป็นการติดตามผลการดำเนินงานตามปกติของหน่วยงาน หากพบว่าปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ให้หน่วยงานกำหนดมาตรการ/กิจกรรมรองรับหรือควบคุมความเสี่ยง ถ้าเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องใช้งบประมาณมากเกินไปหน่วยงานนั้นสามารถดำเนินการได้ทันทีและให้รายงานกรณีที่พบความเสี่ยงใหม่ รวมทั้งรายงานผลการดำเนินการตามมาตรการ/กิจกรรมที่กำหนด หากเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากเกินกว่าหน่วยงานจะบริหารจัดการได้ให้รายงานต่อฝ่ายเลขานุการคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อแจ้งให้คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงพิจารณาหาแนวทางในการจัดการความเสี่ยงต่อไป

๔.๒ การจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี

ให้ฝ่ายเลขานุการคณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงจัดทำรายงานสรุปผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี โดยประมวลผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่ สำนัก/กอง/หน่วยรับผิดชอบในการดำเนินการตามมาตรการที่ระบุในแผนบริหารจัดการความเสี่ยง และนำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงภายในเวลาที่กำหนด

แบบ บส.๔

- ☐ รอบ ๓ เดือน
☐ รอบ ๖ เดือน
☐ รอบ ๑๒ เดือน

สื่อนหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
 รายงานการติดตามผลการบริหารความเสี่ยง
 สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัส ความ เสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ ภารกิจ อปท. ที่ สำคัญ	วิธีการจัดการ ความเสี่ยง	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ผลลัพธ์การดำเนินการ จัดการความเสี่ยง	เอกสาร/หลักฐาน	ร้อยละความ คืบหน้า	ปัญหาอุปสรรค และแนวทาง แก้ไขปัญหา

การทบทวนแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลพลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ในการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง เทศบาลตำบลพลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา คณะทำงานบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ได้ประมวลสรุปปัญหา อุปสรรคที่พบจากการบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ซึ่งมีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ระเบียบหนังสือสั่งการเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติตามซึ่งอาจเกิดความผิดพลาดได้
๒. ประชาชนให้ความสนใจในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลตำบลพลวงลดลง
๓. ช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างเทศบาลตำบลพลวงกับประชาชนน้อย ควรเพิ่มช่องทางให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและติดต่อกับประชาชนได้สะดวกและง่ายขึ้น

ชื่อหน่วยงาน เทศบาลตำบลพลวง
รายงานผลการดำเนินการและทบทวนแผนการบริหารความเสี่ยง
สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

รหัสความเสี่ยง	โครงการ/กิจกรรม/ภารกิจ อปท. ที่สำคัญ	ความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง ก่อนการดำเนินการจัดการความเสี่ยง			ผลดำเนินการ จากการจัดการความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง ภายหลังการดำเนินการจัดการความเสี่ยง			การเปลี่ยนแปลงระดับความเสี่ยง	ความเสี่ยง คงเหลือ/ เกิดขึ้นใหม่	สรุปความเสี่ยง		แนวทาง/มาตรการ จัดการความเสี่ยง/ วิธีการดำเนินการ สำหรับปีต่อไป
			โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนน ระดับความเสี่ยง (๓) = (๑) x (๒)		โอกาส (๑)	ผลกระทบ (๒)	คะแนน ระดับความเสี่ยง (๓) = (๑) x (๒)			ควบคุม ได้	ควบคุม ไม่ได้	

ภาคผนวก

คำสั่งเทศบาลตำบลพลวง

ที่ ๑๐๑๑/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง

ตามหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง ดำเนินการในทุกระดับ ครอบคลุมส่วนงาน เพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง ประกอบด้วย

๑. ปลัดเทศบาลตำบลพลวง	ประธานคณะกรรมการ
๒. หัวหน้าสำนักปลัด	คณะกรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองคลัง	คณะกรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองช่าง	คณะกรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองการศึกษา	คณะกรรมการ
๖. นักวิชาการตรวจสอบภายใน	คณะกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำตารางระบุปัจจัยเสี่ยง การประเมินความเสี่ยง และวิเคราะห์ความเสี่ยงเพื่อจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นของแต่ละงานตามภารกิจ บทบาท หน้าที่ ตามแผนการ/โครงการที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง และเข้าร่วมในการจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงและนำไปปฏิบัติ

๒. จัดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบต่องค์กรที่เกิดขึ้นของแต่ละเหตุการณ์ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงและนำมาจัดการโดยวิธีการหลักเลี่ยงความเสี่ยง ลดความเสี่ยง ลดความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง ตามแผนงาน/โครงการ

๓. รายงานผลการจัดการความเสี่ยงที่ไม่สามารถจัดการให้ลงได้ หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนั้นได้ ให้กับคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อหาทางควบคุมความเสี่ยงนั้นต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายณัฏฐพงษ์ อินทอง)

นายกเทศมนตรีตำบลพลวง

คำสั่งเทศบาลตำบลพลวง

ที่ ๑๐๖๒/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง

ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ หมวด ๔ การบัญชี การรายงาน และการตรวจสอบบัญชีให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลัง กำหนด ซึ่งการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อหน่วยงานของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้หน่วยงานของรัฐ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติในรอบระยะเวลาบัญชีของหน่วยงานของรัฐในรอบปีงบประมาณถัดจากที่กระทรวงการคลังประกาศเป็นต้นไป

ดังนั้นเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง ดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง ต่อเนื่อง บรรลุเป้าหมายการบริหารราชการอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ ดังกล่าวข้างต้น จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลพลวง ประกอบด้วย

๑. ปลัดเทศบาลตำบลพลวง	ประธานกรรมการ
๒. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๓. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ	กรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักปลัด	กรรมการและเลขานุการ
๖. นักวิชาการตรวจสอบภายใน	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงที่หน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. จัดทำรายงานผลตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
๔. พิจารณาทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายณัฏพพงศ์ อินทอง)

นายกเทศมนตรีตำบลพลวง